

Docenten omarmen meer technologie binnen onderwijs

We willen studenten blijven opleiden voor de wereld van morgen. Dat vraagt om onderwijs dat kwalitatief hoogwaardig is en voortdurend inspeelt op veranderingen in de beroepscontext.

Door **Nadine Fischer**

GESPONSORD

Hogeschool Rotterdam is zich hier sterk van bewust. Rosa Douma (Projectlid Werkplaats Onderwijsleertechnologie en docent) en Fleur Prinsen (Onderwijspsycholoog en Lector Digitale Didactiek) houden zich samen met een team binnen de hogeschool bezig met innovatie met ICT in het onderwijs. Prinsen: "Er komt steeds meer kennis over hoe mensen tegenwoordig leren en zich professioneel ontwikkelen. Gebruik van technologie speelt hier een grote rol in. Binnen het onderwijs zou beter gebruik gemaakt moeten worden van de meerwaarde die dit kan bieden. En dan bedoelen we niet alleen het gebruik van een app, maar het serieus inzetten van ICT om het leerproces te ondersteunen en zo het onderwijs verder te ontwikkelen. Dit op de beste manier aanpakken, vraagt om praktijk- en ontwerpgericht onderzoek waarbij docenten en onderzoekers nauw samenwerken." De hogeschool biedt daarom experimenteerterruimte aan docententeams. Ze hopen hiermee technologische ontwikkelingen verder te integreren in het onderwijs, zodat studenten beter toegerust worden voor de beroepspraktijk van morgen.

Bottom up

Aan de basis van het praktijkgerichte onderzoek van de hogeschool ligt een 'bottom up' manier van werken; niet de directie, maar de docenten zijn in eerste instantie degenen die input

geven. Zij konden een (voucher-)aanvraag indienen, waarin ze een voorstel mochten doen hoe ze op technologisch gebied de manier van leren willen verbeteren. "Er moest echt een vooruitstrevend idee op tafel liggen om het onderwijsprobleem aan te pakken", aldus Prinsen. "Ze moeten zich bovendien als team toeleggen op de professionalisering. We hebben inmiddels de vouchers aan de desbetreffende docenten toegekend, waardoor er vanaf deze maand tijd en budget beschikbaar is om naar eigen wens invulling te geven aan de doelstelling." Er wordt binnen de hogeschool letterlijk en figuurlijk ruimte gemaakt om aandacht te kunnen geven aan deze ontwikkeling. Die ruimte wordt geboden binnen zogenoemde werkplaatsen. Binnen de Werkplaats Onderwijsleertechnologie kunnen docenten hun ideeën in de praktijk toetsen bij studenten. Douma: "Op deze manier werken verlaagt de drempel om nieuwe vormen van technologie te omarmen in het onderwijs."

Spanningsveld

Volgens Douma brengt deze aanpak een interessant spanningsveld met zich mee. "Bij de tijd blijven betekent dat we niet wachten tot er een onderzoek is gepubliceerd voordat we stappen nemen. We willen experimenteren met software en verschillende tools. Tegelijkertijd willen we een nieuwe manier van onderwijzen eigenlijk pas doorvoeren als de meerwaarde bewezen is." Wat er gebeurt in de werkplaatsen ligt qua aanpak mooi in het midden. "We mogen uitproberen, maar parallel aan alle projecten loopt er onderzoek. Het zijn in feite dus experimenten, maar vanaf het begin wordt ook direct kennis vergaard en gedeeld." In de werkplaatsen werken docenten dus samen met onderzoekers en

v.l.n.r. Tanja Ubert, Fleur Prinsen, Judith Vennix, Rosa Douma-van der Meulen (Projectgroep WERKplaats Onderwijsleertechnologie)

ondersteuners aan nieuwe vormen en condities om invulling te kunnen geven aan de visie van de hogeschool. Ze willen continu met elkaar in dialoog zijn. "Die samenwerking is voor het slagen van deze projecten van groot belang. Op deze manier wordt namelijk constant beide kanten van het spanningsveld getoetst; up-to-date en evidence-based."

Kennisdeling

De ontwikkelde kennis en opgedane ervaring wordt direct gedeeld met collega's. "Deze manier van innoveren geeft ons de mogelijkheid om te ervaren hoe de beoogde transitie in

de praktijk werkt", legt Prinsen uit. "Het maakt ook inzichtelijk hoe we de rest van de organisatie kunnen vormgeven. De ervaring en kennis die hieruit voortkomt willen we breed verspreiden binnen Hogeschool Rotterdam, maar ook uitwisselen met andere onderwijsinstellingen. Dan kunnen we er allemaal ons voordeel mee doen en hoeft het wiel niet telkens opnieuw uitgevonden te worden." Ook de kennis van het personeel intern wordt door deze aanpak sterk vergroot. "De docenten leren hier gigantisch veel van. Er is een nieuwe, continue vorm van samenwerking en co-ontwerp gaande tussen de docenten en bijvoorbeeld mediatheken en ICT specialisten. Onderwijs vernieuwen betekent dus contextrijker onderwijs voor studenten, en professionalisering voor medewerkers."

Lopende projecten

Deze maand starten negen projecten die docenten hebben geïnitieerd. Deze projecten worden allemaal dit jaar nog afgerond. Douma: "Het zijn ontzettend interessante vraagstukken waar aan gewerkt gaat worden. We verkennen bijvoorbeeld de mogelijkheid om virtual reality in te zetten binnen de gezondheidszorg. De hoofdvraag van dit project luidt: hoe kunnen we vaardigheidsonderwijs in communicatie online oefenen? Voorheen gebeurde dat via rollenspellen. Nu gaan we een aanpak testen binnen een virtual reality-omgeving met interactieve video's, waarbij de student steeds

een keuze moet maken in welke aanpak hij/zij zou kiezen." Ook voor de lerarenopleidingen zal in de werkplaats hard gewerkt worden aan een Onderwijsleertechnologie-project: de deeltijdflexibilisering. "We willen studenten de mogelijkheid geven om in eigen tempo en met voor hun passende mate van ondersteuning de opleiding meer digitaal te doorlopen. Het doel hierbij is het onderwijs gedifferentieerd kunnen aanbieden; tijd en plaats onafhankelijk."

Versnellingsagenda

Inmiddels is het duidelijk dat Hogeschool Rotterdam met deze aanpak ook officieel deelneemt aan de Versnellingsagenda voor onderwijsinnovatie. Met deze agenda committeren Vereniging van Universiteiten, Vereniging Hogescholen en SURF zich eraan om het onderwijs gezamenlijk succesvol te veranderen. Douma: "Goede inzet van onderwijsleertechnologie biedt kansen voor het hoger onderwijs in Nederland. De aanpak die wij hanteren om dit te bereiken is voor ons een mooie ontdekking. Het enthousiasmeert enorm om hieraan te werken; weten dat je bezig bent voor de studenten en er tegelijkertijd zelf ook ontzettend veel van leert." Er komt binnenkort weer een nieuwe ronde binnen Hogeschool Rotterdam waarin docenten een voucher-aanvraag kunnen indienen. Prinsen: "We zijn nu net gestart, maar verwachten dat de docentinitiatieven veel gaan opleveren." ■

Workshopdag Onderwijsleertechnologie